

Απόδοση Δικαιοσύνης σε Πολύπλοκες Διασυνοριακές Υποθέσεις Απάτης

Από τον Κρις Ιακωβίδη και Άντρι Αντωνίου – Συνεκκαθαριστές*

Αναζητώντας δικαιοσύνη σε πολύπλοκες διασυνοριακές υποθέσεις απάτης, δεν είναι εύκολη υπόθεση. Χρειάζεται σωστός και συντονισμένος χειρισμός καθότι η πορεία που επιβάλλεται να ακολουθηθεί θα είναι μακρά και δύσκολη.

Σύμφωνα με σχετικό δελτίο τύπου της Αστυνομίας Κύπρου, στις 30 Ιανουαρίου 2020, επιτεύχθηκε η σύλληψη 42χρονου πρώην Οικονομικού Διευθυντή της Mriya Agro Holding Public Limited (η «Εταιρεία») η οποία υπήρξε μία από τις μεγαλύτερες γεωργικές επιχειρήσεις της Ουκρανίας.

Ο 42χρονος συνελήφθη κατόπιν Ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης στην Βουδαπέστη, στην συνέχεια εκδόθηκε στην Κυπριακή Δημοκρατία, όπου και παρέμεινε υπό κράτηση, μετά από αίτημα προσωποκράτησης των Αρχών για αδικήματα οικονομικής απάτης ύψους 92 εκατομμυρίων δολαρίων, τα οποία ενορχηστρώθηκαν μέσω Κυπριακών νομικών οντοτήτων.

Οι Κυπριακές αρχές καταζητούν, στη βάση παγκοσμίων ενταλμάτων σύλληψης και άλλα εμπλεκόμενα πρόσωπα, τα οποία διαμένουν στην Ελβετία, χώρα η οποία είναι γνωστή για την κωλυσιεργία της όσον αφορά στην εκτέλεση αιτημάτων έκδοσης.

Η έκδοση των ενταλμάτων και η συνεπακόλουθη σύλληψη του 42χρονου ήταν αποτέλεσμα μιας πολύχρονης διερεύνησης της υπόθεσης από την Κυπριακή Αστυνομία, μετά από καταγγελία που υπέβαλαν οι Συνεκκαθαριστές της Εταιρείας πριν από 4 χρόνια. Η καθυστέρηση αυτή των Αρχών είναι κάτι που εντοπίζεται και στην έκθεση Moneyval, του σώματος του Συμβουλίου της Ευρώπης για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Στην έκθεση Moneyval του Δεκεμβρίου 2019, αναφέρεται ότι οι Κυπριακές αρχές πρέπει να είναι πιο «ενεργές όσον αφορά στην αντιμετώπιση αδικημάτων που σχετίζονται με την νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες εκτός Κύπρου».

Η τετραετής καθυστέρηση του γραφείου διερεύνησης οικονομικού εγκλήματος για έκδοση των ενταλμάτων σύλληψης, αναμφισβήτητα «έξυσε τις πληγές» των πιστωτών, οι οποίοι υπέστησαν απώλειες εκατοντάδων εκατομμυρίων, χωρίς να υπάρξει μέχρι τώρα απόδοση ευθυνών στους εμπλεκόμενους εγκληματίες, με αποτέλεσμα να αισθάνονται υπεράνω του νόμου.

Ξετυλίγοντας το κουβάρι μίας παγκόσμιας οικονομικής απάτης, η οποία επιτυγχάνεται μέσω σύνθετων εταιρικών δομών, είναι εξαιρετικά δαπανηρή και χρονοβόρα διαδικασία. Είναι γεγονός ότι οι αρχιτέκτονες τέτοιων πολύπλοκων πλεκτανών, βασίζονται κυρίως στην έλλειψη διάθεσης και επιμονής από μέρους των θυμάτων για να φτάσουν μέχρι το «κόκαλο», για να μην αναφέρουμε ότι για να επιτευχθεί κάτι τέτοιο θα πρέπει τα ίδια τα θύματα να βάλουν το χέρι βαθιά στις τσέπες.

Η διεθνής αναγνώριση των δρακόντειων εξουσιών που απολαμβάνουν οι Εκκαθαριστές, όσον αφορά στη διερεύνηση οικονομικών αδικημάτων που διενεργούνται μέσω νομικών οντοτήτων, έχει λάμψη στη περίπτωση της Εταιρείας. Από μόνες τους όμως οι εξουσίες αυτές, στις πολύπλοκες περιπτώσεις διασυνοριακής απάτης, δεν είναι αποτελεσματικές εφόσον, η αποτελεσματική και ταχεία ανταπόκριση των αρχών είναι εξίσου σημαντική και αναγκαία για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Δυστυχώς για αυτούς που ευθύνονται για την οικονομική κατάρρευση της Εταιρείας, η οποία άφησε οφειλές στους πιστωτές της πέραν του 1 δισεκατομμυρίου δολαρίων, τόσο οι πιστωτές όσο και οι Συνεκκαθαριστές, είναι αποφασισμένοι να τους θέσουν προ των ευθυνών τους.

Προς επίτευξη του στόχου αυτού, έχουν ληφθεί νομικά μέτρα τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό. Έχει εξασφαλιστεί παγκόσμιο διάταγμα παγοποίησης των περιουσιακών στοιχείων των εμπλεκομένων, το οποίο ταυτόχρονα τους υποχρεώνει να αποκαλύψουν τα περιουσιακά τους στοιχεία. Ο διορισμός των Συνεκκαθαριστών έχει αναγνωριστεί και σε άλλες δικαιοδοσίες (εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως στην Ελβετία).

Έχοντας ανακαλύψει την ύπαρξη πολυτελούς έπαυλης στο Μόναχο, η κυριότητα της οποίας συνδέθηκε με τους ιθύνοντες, οι Συνεκκαθαριστές έλαβαν άμεσα μέτρα για δέσμευση του ακινήτου, προτού μάλιστα εξασφαλιστεί το ως άνω αναφερόμενο παγκόσμιο διάταγμα. Το δε διάταγμα δέσμευσης του ακινήτου στο Μόναχο αναγνωρίστηκε και εκτελέστηκε από το Γερμανικό Κτηματολογικό γραφείο το οποίο, την τελευταία στιγμή, δεν επέτρεψε τη μεταβίβαση της έπαυλης σε επίδοξο αγοραστή. Να σημειωθεί ότι παρ' όλο που η έπαυλη αυτή προσφερόταν προς πώληση από τους Sothebys για 12 εκατομμύρια δολάρια, εικάζεται ότι τελικά

πωλήθηκε την ίδια ημέρα έκδοσης του διατάγματος παγοποίησης για 8,6 εκατομμύρια δολάρια!

Η επίτευξη των θετικών αποτελεσμάτων δεν ήταν καθόλου εύκολη υπόθεση. Αντιθέτως η διαδικασία αυτή υπήρξε εξαιρετικά δύσκολη, καθότι οι Συνεκκαθαριστές δεν έχουν την οικονομική ευχέρεια ή το καρνέ επιταγών των ιθυνόντων, παρόλα αυτά, με την υποστήριξη των πιστωτών, των επαγγελματιών τους συμβούλων και των δικηγόρων¹ επιτυχάνετε η συνέχιση των προσπαθειών για απόδοση ευθυνών.

Εάν η Αστυνομία Κύπρου χρησιμοποιήσει δεόντως τις εξουσίες και τα μέσα που έχει στη διάθεση της για σκοπούς άμεσης διερεύνησης τέτοιας φύσεως αδικημάτων όσον αφορά στη δίωξη και κατάσχεση περιουσιακών στοιχείων των κατηγορουμένων, αυτό θα οδηγούσε αναμφισβήτητα σε αλλαγή πλεύσης εκείνων που προβαίνουν σε νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες μέσω Κυπριακών εταιρειών.

Αυτό επισημάνθηκε και στην έκθεση Moneyval, στην οποία διαπίστωσε ότι «*οι αρμόδιες αρχές δεν διαδραματίζουν τον άμεσο και τον απαιτούμενο ενεργό ρόλο στη δέσμευση και κατάσχεση ξένων παράνομων εσόδων με δική τους πρωτοβουλία*» και ότι «*εάν οι υποθέσεις χρειάζονται πολύ χρόνο για να τεθούν ενώπιον του Δικαστηρίου, αυτό έχει αρνητικές επιπτώσεις στην αποτελεσματική διαχείριση των περιουσιακών στοιχείων που έχουν παγοποιηθεί.*»

Οι Συνεκκαθαριστές γνωρίζουν ότι οι δράστες έχουν περιουσιακά στοιχεία σε άλλες δικαιοδοσίες, ωστόσο το κόστος παγοποίησης και/ή δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων αυτών αποτελούν εμπόδιο στην λήψη περαιτέρω μέτρων.

Αυτές οι περιπτώσεις είναι ένα κλασικό παράδειγμα ως προς το γιατί είναι σημαντικό οι αρχές να λαμβάνουν άμεσα δράση, όσον αφορά στην διερεύνηση και καταπολέμηση εγκλημάτων αυτής της φύσης. Εάν οι αρχές προέβαιναν από μόνες τους στη άμεση παγοποίηση και/ή δέσμευση περιουσιακών στοιχείων, θα είχαν εξουδετερώσει τα όποια εμπόδια είχαν να αντιμετωπίσουν οι Συνεκκαθαριστές για εξεύρεση χρηματοδότησης.

Ωστόσο, η πρόοδος που έχει σημειωθεί μέχρι στιγμής και η πρόσφατη σύλληψη του 42χρονου, αναπόφευκτα θα στείλουν το μήνυμα στους ιθύνοντες ότι παρά τα

¹ Rothschild, Hogan Lovells, Dentons και L. Papaphilippou & Co LLC.

εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι Συννεκαθαριστές, στο τέλος με επιμονή και υπομονή η προσέλευση τους ενώπιον της δικαιοσύνης είναι ζήτημα χρόνου².

Ο Κρις Ιακωβίδης είναι εγκεκριμένος λογιστής και αδειοδοτημένος Σύμβουλος Αφερεγγυότητας. Η Αντρη Αντωνίου είναι solicitor, και μέλος του Law Society of England and Wales καθώς και αδειοδοτημένη Σύμβουλος Αφερεγγυότητας – και οι δύο είναι Διευθυντές στην CRI Group, www.crigroup.com.cy η οποία ειδικεύεται σε όλες τις πτυχές εταιρικής αποκατάστασης και αφερεγγυότητας νομικών και φυσικών προσώπων.

.....

² Περαιτέρω πληροφορίες αναφορικά με την υπόθεση Mriya και τις ενέργειες των Συννεκαθαριστών μπορείτε να βρείτε στις Εκθέσεις Πιστωτών στο σύνδεσμο www.crigroup.com.cy/articles-publications/articles-reports/